

Etiska riktlinjer för vår kommunikation

Maj 2021

Introduktion

- Svenska Röda Korset är en del av en global rörelse för att hjälpa i kris och katastrof. I det arbetet är kommunikation en central del; för att ge information och råd till människor som påverkas och för att mobilisera resurser, finansiellt och personellt.
- Vår kommunikation måste ske på ett sätt som inte skadar och den ska bygga förtroende. Att inte skada innebär att vi visar respekt och att vi inte gör något som påverkar situationen negativt för dem vi arbetar för. Förtroende byggs genom att vara ärliga och transparenta i kommunikationen med givare, medlemmar och volontärer, dvs att vi ger en bild som återspeglar den faktiska situationen.
- Vi arbetar sedan länge med etiska riktlinjer kring vår kommunikation. Det som sammanfattas på följande sidor är en uppdatering som gjorts 2021, bland annat baserat på intervjuer med medarbetare och genomgång av vårt material.
- Att arbeta med kommunikation är komplext, eftersom alla tolkar bilder och texter olika. Våra riktlinjer syftar till lärande och att hjälpa oss utvecklas. Vi testar och analyserar kontinuerligt nya perspektiv.
- Branschorganisationen Giva Sveriges etiska riktlinjer kring insamling ur givarens perspektiv kompletterar våra riktlinjer liksom vår varumärkesplattform.

Tre etiska grundpelare

Vi är ärliga och transparenta

Vår utgångspunkt är att återspegla situationer så som de verkligen är. Vi låter människor berätta om sina liv, med egna ord. Vi överdriver eller förminskar inte någons upplevelse, eller vår egen insats, och sätter berättelsen i ett sammanhang.

Vi visar vår mångfald

Vi lyfter den mångfald av människor som finns representerade i den globala rödakors- och rödahalvmånerörelsen. Vi utmanar invanda mönster och stereotypa föreställningar om hur människor porträtteras.

Vi värnar om människors säkerhet

Vi har ett ansvar gentemot de människor som skildras av oss. Deras säkerhet får aldrig äventyras.

Svåra översvämningar drabbade Sudan 2020. Våra volontärer hjälpte till att evakuera.

1. Detta gör vi aldrig

- Vi visar inte bilder på döda människor.
- Vi visar inte bilder på människor i medvetslöshet som går att identifiera.
- Vi visar inte bilder på människor i situationer som inte uppfattas som respektfulla, t ex barn liggande i smutsiga lakan eller medflugor i ansiktet.
- Ingen visas ensam i svår kris. Människor som lider av undernäring eller är väldigt sårbara på annat sätt ska presenteras i en kontext där det är tydligt att hjälp finns tillgänglig, särskilt viktigt gällande barn.
- Vi visar inte människor nakna. Könsorgan, underliv eller bröst ska inte exponeras (undantag för ammande kvinnor där bröstvårtor inte syns).

2. Från offer till aktör

Vi porträtterar alltid människor med värdighet. Vi vill porträtteras människor som aktörer i sina egna liv och inte enbart som passiva offer i behov av nödhjälp, utan möjlighet till förändring. Vi berättar om utmaningar och behov när krisen sker för att skapa engagemang, men bär alltid detta perspektiv med oss.

Nur Begum var nio år när familjen tvingades fly från Myanmar till Bangladesh 2017. Hon berättar att hon saknar sitt hem, framförallt skolan och familjens djur.

Familjen Abouzids flykt från krigets Syrien splittrade familjen och satte djupa spår. Med stöd från Röda Korset i Hedemora är familjen nu återförenad och lever ett gott liv tillsammans (2020).

Chantal Mambala i Kongo-Kinshasa går långt varje dag för att hämta vatten eller skörd. Röda Korset finns på plats och hjälper till med bl a vattenförsörjning, vård och insatser mot sexuellt våld (2019).

3. Alla har en röst

Vi strävar efter att sätta våra stories i ett sammanhang och låta dem utgå från människors egna berättelser. Fler ska få uttrycka sig med egna ord om sin situation.

Marcelinne Zaina bor i Kongo-Kinshasa. Hon står vid en vattenpump som Röda Korset byggt och berättar vad den betyder för kvinnors säkerhet i byn – de slipper ge sig ut på farliga vandringar till källor i bergen där risk för övergrepp är stor (2019).

4. Alla har ett namn

Vi väljer i första hand bilder och berättelser där människor är namngivna.

Malak Mohammad Saad bor i Aden i Jemen. Hon hämtar vatten från en av Röda Korsets vattenstationer.

5. Transparens

När vi porträtterar människor i insamlingssyfte ska vi alltid efteråt kunna berätta att personen i fråga fått vår hjälp, vid frågor. Kan vi berätta hur hjälpen sett ut och vad den bidragit till är det bonus.

Några av Aziza Abdallahs 7 barn i öppningen till deras tält i ett informellt flyktingläger i Akkar, norra Libanon. Familjen har flytt hit från Syrien och Röda Korset på plats för att hjälpa med mat, hälsoinformation och mycket annat.

6. En bild av helheten

De berättelser vi använder ska vara representativa för den situation/katastrof/grupp av människor som skildras.

Många människor som flytt till Libanon från Syrien bor i eftersatta kvarter och i övergivna byggnader, som här i Saida.

7. Inkludering framför stereotyper

Vi arbetar aktivt för inkludering och att inte fastna i stereotyper i våra berättelser och bilder. Vi prioriterar bilder där den som hjälper kommer från samma område/har samma bakgrund som den som får hjälp.

Matutdelning i flyktingläger i Irak.

8. Säkerheten först

Säkerheten för den som porträtteras av oss har högsta prioritet för oss. Det innebär att vi alltid följer uppsatta rutiner kring berättigat intresse, samtycke, porträttering av barn och anonymisering i de fall där detta krävs.

Amina i Jemen lider av undernäring och får hjälp på en av våra kliniker. Här matas hon av sin mamma.

9. Radering

Vi raderar bilder från våra arkiv om det kommer till vår kännedom att personen avlidit sedan bilden togs, om inte bilden i sig har historiskt värde och ska användas enbart för detta syfte.

10. Bilder åldras

Vi är varsamma med bilder som inte är aktuella och använder alltid dessa i en kontext, för att till exempel beskriva ett historiskt skeende och en typ av händelse.

Vi strävar efter att bilder är så uppdaterade som möjligt, för att bidra till största möjliga autenticitet. Efter 5 år anser vi att bilder är inaktuella.

Volontär i Syrien bär på barn. Oklart datum.

11. Samarbete internt

Vi tar hjälp av kollegor med lokalkännedom, vid osäkerhet kring om och hur en bild eller berättelse kan användas.

KOMIN:s bildråd följer upp riktlinjer och tar beslut i svåra frågor kring bilder och stories utifrån en riskbedömning.

